

HØRING - FORSLAG OM ENDRING I SAMELOVENS KAPITTEL 3

Saksbehandler: Inger Marie Åsli
Arkivsaksnr.: 04/00144

Arkiv: 003 &13

Saksnr.: Utvalg:
0004/04 Samepolitisk utvalg
0010/04 Formannskapet

Møtedato:
17.02.04
23.02.04

Henvising til lovverk:

Bilag:

Høring – Forslag om endring i samelovens kapittel 3

Saksutredning:

Kulturdepartementet legger frem et forslag til endring i lov 12.juni 1987 nr. 56 om Sametinget og andre rettsforhold (sameloven).

Sameloven § 3-1 nr. 1 har i dag følgende ordlyd:

”Med forvaltningsområdet for samisk språk menes kommunene Karasjok, Kautokeino, Nesseby, Porsanger, Tana og Kåfjord”

Departementet foreslår en endring der det ikke lenger direkte i loven fastslås hvilke kommuner som utgjør området for samisk språk. I tillegg foreslås en tilføyelse i § 3-1 (ny § 3.2 nr. 1) der det defineres hva som menes med samisk språk.

Bakgrunn:

Sametingsrådet vedtok i mai 2002 en undersøkelse der seks kommuner som i dag ligger utenfor forvaltningsområdet for samisk språk, ble forespurt om de ønsket å bli omfattet av samelovens språkregler. Kommunene var Tysfjord, Snåsa, Skånland, Evenes, Tjelsund og Lavangen. Høsten 2003 ble dessuten Storfjord kommune forespurt om det samme.

Pr. i dag er det bare Tysfjord kommune som har vedtatt at de ønsker å innlemmes i forvaltningsområdet for samisk språk. En utvidelse av forvaltningsområdet for samisk språk krever en lovendring. I februar 2003 ble det derfor fattet et enstemmig vedtak i Sametingets plenum om å be Kultur- og kirkedepartementet legge frem et lovforslag om endring i samelovens § 3-1 slik at Tysfjord kommune kunne innlemmes i forvaltningsområdet.

Departementets forslag og vurderinger:

Forslag til ny § 3-1 Forvaltningsområdet for samisk språk.

”Innenfor forvaltningsområdet for samisk språk skal enhver ha samiske språkkrettigheter etter bestemmelsene i dette kapitlet. Kongen fastsetter i forskrift hvilke kommuner som skal inngå i forvaltningsområdet for samisk språk”.

Hensikten med forslaget er å unngå at det må foretas lovendring ved eventuelle fremtidige endringer av forvaltningsområdet for samisk språk.

I høringens pkt.3 utdypes bakgrunnen for bestemmelsene i kap. 3 i samelovens språkregler. Under dette punktet skisseres også de rettigheter og plikter som følger med deltakelse i forvaltningsområdet for samisk språk

Forslag til ny § 3-2 nr. 1 (erstatte gjeldende § 3-1 nr. 1 om forvaltningsområdet)

”Med samisk menes: nordsamisk, lulesamisk, sørsamisk og østsamisk/skoltesamisk. Retten til å få svar på samisk, til å bli betjent på samisk av offentlige helse- og sosialtjenester, og til å få utført individuelle kirkelige tjenester på samisk etter §§ 3-4 første ledd, 3-6 og 3-7 gjelder det av de samiske språkene som er mest utbredt i den aktuelle kommunen innenfor forvaltningsområdet”.

I den grad Kongen i medhold av ny § 3-1 skulle bestemme at forvaltningsområdet også skal omfatte kommuner utenfor det nordsamiske området, vil det være av betydning å fastslå at samisk ikke bare omfatter nordsamisk, men også det tre øvrige samiske språkene.

Med presisering i ny § 3-2 nr. 1 andre punktum mener departementet at de ulike kommunene innenfor forvaltningsområdet må oppfylle sine forpliktelser i forhold til det språket som er mest dominerende i egen kommune. Hensikten er m.a.o. ikke at alle lokale offentlige organ i forvaltningsområdet skal ha språkkompetanse som omfatter samtlige samiske språk.

Økonomiske konsekvenser:

En regner med at en utvidelse av språkområdet vil medføre økte økonomiske kostnader. Kostnadsrammen vil være avhengig av antall kommuner som ønsker å bli tilknyttet språkområdet og hvilke kommuner dette er.

Tildeling til Sametinget, og dermed også språkmidler, avsettes i forbindelse med statsbudsjettet. Sametinget fremmer forslag for fordeling av tospråklighetsmidlene til sametingets plenum. For 2004 ble det etablert en fordelingsnøkkel som vil gi et beløp til fylkeskommunene og til kommunene innenfor forvaltningsområdet. I tillegg gis et beløp som fordeles kommunene i forhold til folketall, antall elever med samisk i grunnskolen og antall manntallsførte i samemantallet. Det blir det avsatt midler til språksentre og til språkprosjekter innenfor forvaltningsområdet.

Sametingets språkavdeling forutsetter en økning på kr. 10. mill. dersom kommunene Lavangen, Skånland, Evenes, Tjeldsund, Tysfjord og Snåsa, samt Nordland og Nord-Trøndelag fylkeskommuner blir innlemmet i språkområdet. Kostnader i forbindelse med av en evt. ytterligere utvidelse av forvaltningsområdet tas opp i de ordinære budsjettprosessene f.o.m. 2005.

Videre i høringen (pkt. 6) gis en redegjøring for hva som må gjøres for at kommuner skal kunne innlemmes i forvaltningsområdet. Departementet legger for øvrig til grunn at det ved en kgl.res. også vedtas at det samiske forvaltningsområdet omfatter de kommunene som i dag inngår i området. Pkt. 7 utdyper Norges internasjonale forpliktelser vedr. vern om samisk språk og kultur.

Kåfjord kommunes kommentar:

- Ny § 3-1 Forvaltningsområdet for samisk språk.

Kåfjord kommune stiller seg positiv til at det åpnes for at flere kommuner får mulighet til å innlemmes i forvaltningsområdet for samisk språk. For å sikre det videre arbeidet med å bevare, styrke og fremme bruken av samisk språk i de kommunene som allerede er innlemmet

i språkområdet, forutsetter Kåfjord kommune at det tas høyde for kostnadene med en ytterligere utvidelse av forvaltningsområdet i forhold til gjeldende tildelingskriterier.

- Ny § 3-2 nr. 1 – Samisk språk
- Kåfjord kommune har ingen merknader.

Rådmannens innstilling:

Kåfjord kommune ber departementet særlig merke seg kommentar som omhandler:

- Ny § 3-1 Forvaltningsområdet for samisk språk.

Utvalg: Samepolitisk utvalg

Møtedato: 17.02.04

Sak: PS 0004/04

Resultat: Innstilling vedtatt

Behandling i utvalget:

Rådmannens innstilling ble vedtatt mot 1 stemme.

Vedtak:

Kåfjord kommune ber departementet særlig merke seg kommentar som omhandler:

- Ny § 3-1 Forvaltningsområdet for samisk språk.

Utvalg: Formannskapet

Møtedato: 23.02.04

Sak: PS 0010/04

Resultat: Innstilling vedtatt

Behandling i utvalget:

Samepolitisk utvalgs innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kåfjord kommune ber departementet særlig merke seg kommentar som omhandler:

- Ny § 3-1 Forvaltningsområdet for samisk språk.

Rett utskrift bekreftes.

Kåfjord kommune, servicekontoret
9148 Olderdalen, 24.02.04.

Emma Vik
avd. leder

Melding til: Kultur- og kirkedep., p.b. 8030 Dep.,
0030 Oslo. Sendes også som e-post:
postmottak@kkd.dep.no

